

Số: 01/2024/QĐST-VDS

Lộc Hà, ngày 22 tháng 01 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN LỘC HÀ- TỈNH HÀ TĨNH:

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Khắc Hoàn

Thư ký phiên họp: Ông Lê Danh Dũng

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lộc Hà tham gia phiên họp: Bà Đặng Thị Hương, Kiểm sát viên.

Hôm nay, ngày 22 tháng 01 năm 2024, tại phòng họp Tòa án nhân dân huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 01/2023/TLST-VDS ngày 18 tháng 10 năm 2023 về việc "Tuyên bố ông Trần Quốc H, sinh năm 1967; Nơi cư trú: Thôn Bắc Kinh, xã Ích Hậu, huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2024/QĐST-VDS ngày 05 tháng 01 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:** Bà Trần Thị H, sinh năm 1969; Nơi cư trú: Khôi phố 7, thị trấn Nghèn, huyện Can Lộc, tỉnh Hà Tĩnh. (Có mặt)

***Người bị yêu cầu:** Ông Trần Quốc H, sinh năm 1967; Nơi cư trú: Thôn Bắc Kinh, xã Ích Hậu, huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh. (Vắng mặt)

***Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:**

Bà Trần Thị L, sinh năm 1967; Nơi cư trú: Thôn Bắc Kinh, xã Ích Hậu, huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh. (Có mặt)

Những người tham gia tố tụng khác:

- Ông Lê Việt T; sinh năm 1962; Nơi cư trú: Thôn Bắc Kinh, xã Ích Hậu, huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh. (Vắng mặt)

- Ông Trần Thanh T1, sinh năm 1964; Nơi cư trú: Thôn Bắc Kinh, xã Ích Hậu, huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh. (Vắng mặt)

- Ông Trần Quang Tr, sinh năm 1958; Nơi cư trú: Thôn Bắc Kinh, xã Ích Hậu, huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh. (Vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Tại đơn yêu cầu và bản tự khai người yêu cầu chị Trần Thị H trình bày: Bố mẹ chị là Ông Trần Quốc Toàn và bà Nguyễn Thị Hoan sinh được 03 người con là anh Trần Quốc H, sinh năm 1967; chị Trần Thị L, sinh năm 1967 và chị Trần Thị H, sinh năm 1969. Ngoài ra, ông Trần Quốc Toàn và bà Nguyễn Thị Hoan không có người con đẻ, con nuôi nào khác.

Anh trai chị là anh Trần Quốc H từ khi sinh ra đã bị thiếu năng trí tuệ, nên không nghe, nói, không nhận thức được đúng sai, phải trái cũng như không nhận biết được cha mẹ, anh em hay người ngoài. Anh thường bỏ nhà đi lang thang, không làm chủ được hành vi của mình nên thường có hành vi cãi vã, gây gổ với chị em trong nhà, người thân và xóm làng. Vì thế nên gia đình đã đưa anh Hân đi thăm khám, điều trị nhiều nơi nhưng bệnh tình không khỏi mà ngày càng nặng thêm. Tại bản kết luận giám định của Hội đồng y khoa tỉnh Hà Tĩnh đã khám và kết luận: Ông Trần Quốc H bị giảm khả năng lao động do bệnh tật với tỷ lệ suy giảm khả năng lao động là 81%.

Hiện nay gia đình lại tiếp tục đưa anh Hân vào chăm sóc và điều trị tại Trung tâm điều dưỡng người có công và bảo trợ xã hội Hà Tĩnh nhưng bệnh tình không thuyên giảm. Mọi sinh hoạt hàng ngày của anh Hân đều do các nhân viên trung tâm bảo trợ chăm sóc. Trước khi bố mẹ qua đời có để lại cho anh Hân một thửa đất, hiện nay đã được nhà nước cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất mang tên anh Trần Quốc H, nhưng do anh bị bệnh tật nên không thể thực hiện được các nghĩa vụ đóng nộp thuế đối với nhà nước cũng như thực hiện các giao dịch dân sự hàng ngày.

Với những lý do trên, chị Trần Thị H yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Trần Quốc H, sinh năm 1967; Nơi cư trú: Thôn Bắc Kinh, xã Ích Hậu, huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh mất năng lực hành vi dân sự. Chị Trần Thị H đề nghị Tòa án chỉ định chị Trần Thị H là người giám hộ cho anh Trần Quốc H.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan: Chị Trần Thị L trình bày: Anh Trần Quốc H bị bệnh bẩm sinh dẫn đến không nghe nói, không nhận thức điều khiển được hành vi của mình nên thường xuyên có hành vi quậy phá trong gia đình, anh thường xuyên bỏ nhà đi. Tuy anh Hân đã được gia đình đưa đi chữa trị nhiều nơi nhưng bệnh tình không thuyên giảm mà ngày càng nặng hơn. Chị đề nghị Tòa án tuyên bố anh Trần Quốc H là người mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị Tòa án cử chị Trần Thị H là người giám hộ theo pháp luật cho anh Trần Quốc H.

Tại phiên họp, người yêu cầu là chị Trần Thị H vẫn giữ nguyên yêu cầu đề nghị Tòa án tuyên bố anh Trần Quốc H là người mất năng lực hành vi dân sự và cử chị Trần Thị H là người giám hộ theo pháp luật cho anh Trần Quốc H.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lộc Hà phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự như sau: Về việc tuân theo pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự, Tòa án đã thụ lý việc dân sự là đúng thẩm quyền. Việc lập hồ sơ, thu thập chứng cứ, tiến hành giao các văn bản tố tụng, thời hạn giải quyết việc dân sự, thời hạn chuyển giao hồ sơ cho Viện kiểm sát nghiên cứu đảm bảo đúng quy định. Đối với các đương sự, người yêu cầu đã thực hiện đúng các quy định, các quyền, nghĩa vụ trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp.

Ý kiến về giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của chị Trần Thị H về việc tuyên bố anh Trần Quốc H là người mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định chị Trần Thị H là người giám hộ cho anh Trần Quốc H.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Lộc Hà nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng và thẩm quyền giải quyết của Tòa án: Chị Trần Thị H có đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với anh Trần Quốc H. Anh Hân có nơi cư trú tại thôn Bắc Kinh, xã Ích Hậu, huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh. Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự thì việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh.

[2]. Về nội dung: Xét yêu cầu của chị Trần Thị H về việc yêu cầu tuyên bố anh Trần Quốc H là người mất năng lực hành vi dân sự cho thấy từ nhỏ anh Trần Quốc H đã bị câm điếc bẩm sinh, không nhận thực được việc làm của mình cũng như không nhận biết được cha mẹ, anh em, người thân trong gia đình và thường xuyên bỏ nhà đi lang thang, không thể thực hiện mọi sinh hoạt của bản thân mà cần có người giúp đỡ và chăm sóc nên chị Trần Thị H đã có đơn yêu cầu tuyên bố anh Trần Quốc H là người mất năng lực hành vi dân sự.

Ngày 14/11/2023 Tòa án nhân dân huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 02/2023/QĐ-TCGD để trưng cầu Phân Viện giám định tâm thần Bắc miền Trung thực hiện giám định tình trạng tâm thần của anh Trần Quốc H. Theo kết luận giám định pháp y tâm thần số 41/KLGD ngày 26 tháng 12 năm 2023 của Phân viện giám định tâm thần Bắc miền Trung: Ông Trần Quốc H, sinh năm 1967; Nơi cư trú: Thôn Bắc Kinh, xã Ích Hậu, huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh: "*Tại thời điểm giám định (hiện tại) ông Trần Quốc H bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng, theo Phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10), có mã bệnh là F72.*

Tại thời điểm đã nêu trên ông Trần Quốc H mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi."

Do đó, việc chị Trần Thị H yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Trần Quốc H mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 và cũng phù hợp với đề nghị của Viện kiểm sát nhân dân huyện Lộc Hà nên được Tòa án chấp nhận.

[3] Về chỉ định người giám hộ: Do anh Trần Quốc H là người mất năng lực hành vi dân sự nên việc xác lập, thực hiện quan hệ dân sự liên quan đến quyền nhân thân của anh Hân theo quy định tại Điều 25 Bộ luật Dân sự năm 2015 sẽ do chị Trần Thị H là em gái của anh Hân là người giám hộ theo quy định tại khoản 3 Điều 53 và điểm b khoản 1 Điều 57 của Bộ luật Dân sự năm 2015 để thực hiện các nghĩa vụ về giao dịch dân sự.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Chị Trần Thị H phải nộp lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 4 Điều 143; Điều 149; 367; 369; 370; 371; 372; 376 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015;

[1.] Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của chị Trần Thị H đối với anh Trần Quốc H, sinh năm 1967; Nơi cư trú: Thôn Bắc Kinh, xã Ích Hậu, huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh.

[2.] Tuyên bố anh Trần Quốc H, sinh năm 1967; Nơi cư trú: Thôn Bắc Kinh, xã Phù Lưu, huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh là người mất năng lực hành vi dân sự.

[3.] Chỉ định chị Trần Thị H làm người giám hộ cho anh Trần Quốc H. Chị Trần Thị H có quyền và nghĩa vụ của người giám hộ đối với người được giám hộ là anh Trần Quốc H theo quy định của pháp luật.

[4.] Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQ14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Chị Trần Thị H phải chịu 300.000 đồng (*Ba trăm nghìn đồng*) tiền lệ phí nhưng số tiền này được trừ vào số tiền 300.000đ (*Ba trăm nghìn đồng*) tiền tạm ứng lệ phí giải quyết việc dân sự đã nộp tại Chi cục thi hành án dân sự huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh theo biên lai thu tiền số 0012358 ngày 17 tháng 10 năm 2023.

[5.] Quyền kháng cáo, kháng nghị: Các đương sự có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị theo quy định của pháp luật.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Hà Tĩnh;
- VKSND huyện Lộc Hà;
- Chi cục THADS huyện Lộc Hà;
- UBND xã Ích Hậu, huyện Lộc Hà, Hà Tĩnh.
- Các đương sự;
- Lưu Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Khắc Hoàn